

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Щодня число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавемана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні:
10 кр. від стрічки, а у «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Заборона угорської літургії.

Бідні угорські Русини мають не один клопіт: жиди забирають їм ґрунти; недо-статок просвіти підкопує здоровле і людську гідність, мадяри відбирають їм мову, а теперішній безлад — віру.

Загально є відоме стремління тих на-скрізь змадяризованих Русинів греко-като-ликів, котрі замикають комітати Гайду, Саболч і по часті Сатмар-Земплін, і ко-трі з великим напруженням старають ся вже від 70-тих років про основане окремішно-го мадярско-греко-католицького єпископства в Дорогі з мадярским урядовим і церков-ним язиком. Опираючи ся на кардинальну точку гр. кат. обряду, силою котрої цер-ковна мова повинна народови бути зрозу-мілою, добирали ся до всяких способів, щоби мадярско-національну гр. кат. церков зреалізувати. Але таким офіційальні власти, насамперед Рим, подали би свою згоду по-переводили сьвященники всі служебники і вза-галі обрядові книжки на мадярську бесіду і в церкві відправляли обряди від «а» до «ш» по мадярски. Здавало ся, що власти нишком згодять ся на таке поступованє мадяронів, бо ніхто тому доси не противив ся. Тим часом сї обставини тільки тому могли іст-нувати, бо церковна власть найвисша офі-ційально не була повідомлена. За мілле-нарних часів сї псевдо Русини хочачи до-казати свою велику патріотичність мадярську, довели до того, що приходник дороґський, А. Уйгелі, відправив в університетській рим. кат. церкві в Будапешті прилюдно по ма-дярски службу Божу.

Се послужило за нагоду до того, що Рим офіційально інформував ся одного рим. кат. єпископа угорского. Наслідком сеї інформації Римска курия заборонила ма-дярську літургії, яко не-канонічну. Интере-совані єпископи, мукачівський і прашівський,

не тільки що не послушали заборони, але на-віть не подали єї до прилюдної відомости. Тепер же знов Roma locuta est, а слова єго повинен кождий католик послушати. Перед кількома днями прийшов наказ з Риму, котрого знов ледви чи послухають інтересова-ні сторони. Вийшов рішучий острій наказ на безпосередню заборону відправи всіх обрядів церковних в мадярским язичі; рів-нож розпоряджує Рим, що всі мадяр-ські книжки церковні, навіть і ті, котрі єпископи своїм правом а-пробували, треба положити на костир і спалити, щоби і сліду не зі-стало ся з мадярської мови в церковнім жи-ттю угорских греко-католиків. Єпископи Фір-цак і Валія, котрі боронили мадярської лі-тургії в обширнім меморанді, висланім до Папи, одержали остру нагану від римської курии з підписом Льва XIII. тому, що про-сячи о канонічний дозвіл для угорского язи-ка, хотять нарушити єдність католицької церкви. Сї накази одержали ті два єписко-пи, але також їх не проголосили, ніби то боячись схизми. Тільки повідомили сьвя-щенників, відправляючих службу Божу по мадярски, щоби поволи, майже незаміт-но вводили назад старославянську мову до церкви, і щоби поступовно виповняли приказ Єго Сьвятости Папи. Про спаленє служебників нема й думки. Мадярські днів-ники — навіть і редаговані в зовсім хри-стіянським дусі — боронять єпископів су-проти Папи, і остро виступають проти на-казу Папи.

Всіми силами старають ся доказати, що мадярський язик ніяк не нарушить єдно-сти католицької церкви і покликають ся на пунктації унії з 1649. року, а також на примір румунської і хорватської мови, котрі признано канонічними. В тім случаю, коли би настала на Угорщині мадярска, греко-католицька церков, много римо-католиків покинуло би латинський обряд, а вступило би в мадярський. Угорска праса не бачить

в тім ніякої втрати національної, — противно для неї буде хосен, бо найсильнішим фак-тором пропаганди мадярської мови буде на-ціональна церков. До 80-их років — до переведення служебників на мадярську мову — не було й чути про греко-католиків і рівночасно про масову мадяризацію Руси-нів; від тої пори такий величезний поступ зробила мадяризація, якого не можна би було досягнути ніякими иньшими мораль-ними або матеріальними средствами. Вкін-ці заохочує мадярска праса, щоби держа-ва висказала мадярско-греко-католицькій цер-кві щире подяку і старала ся всіми силами підпирати стремління до мадяризації церкви сих угорских греко-католиків.

Наслідком послідного приказу Папи вибирає ся з Дороґо депутация зложена з 100 осіб до пісаря, щоби жадати у него підпори в справі відкликання папского при-казу.

Мадярска захланність національна не має вже границь. Для своїх єгоїстично-національних цілей она готова наразити католицьку справу на найтяжші втрати. З упадком старославянського обряду на У-горщині упаде тисячлітна мозольна праця Риму, щоби приєднати Схід до католици-зму, бо ледво чи східні народи набрали би охоти вступати на нідро католицької церкви, сли побачать, що прикмети їх церкви, обряду і національності можуть в сей спосіб запропастити ся.

Тож ми сьвято віримо, що Рим не налякає ся погроз жидівско-ліберальних мадярів, але постоїть сильно, щоби вико-нати свій приказ.

На рішуче виконанє того приказу звернені днесь очи цілої греко-католицької а передовсім рускої церкви, як рівнож ці-лого Сходу.

8

Соціалісти на питомім господарстві.

О. К. Чайковського (з Przeglądu Powszechnego).

(Даліше).

Хто небудь має хоч би найслабше понятє, як треба господарити, сей скаже відразу, що таких законів для властителей землі і аренда-торів не укладав ніякий знаток відносин, але хибя сотворили їх люди на сій ниві несвідомі, що вдивили ся в які там марева. І дійсно в Австралії до законодатного тіла не входять лю-ди з якого-небудь становиска. Тоті засідають на сенаторских кріслах і видають закони, котрі нікого не обовязують, бо правительство не ви-конує їх, а держить лиш з посольскою палатою. До сеї низшої палати має вступ кождий горо-жанин, що в ніякім фаху не добув собі кусня хліба, тож не може засісти в сенаті поміж адво-катами, промисловцями, щасливими підприєм-цями і прочою сметанкою австралійского това-риства. Вдоволяє ся посольським кріслом і ста-вить внесенє, піддані соціалістичними днівни-ками. Народи в палаті дають кождому час до попису з найдивогляднішими помислами, але трактованими дуже поважно, бо нарада зачата пр. о другій з полудня, звичайно триває що

найменше до півночі, а часами до години ше-стої рано або навіть і до осьмої. Правда, що много часу переходить на розмовах о поправ-ках і змінах в законі вже вперш принятім, але заведіди Австралії є невичерпані в нові поми-сли і щораз ріжнородніші внесенє; тому при ріжних змінах і нових ухвалах книга закона пе-реходить найріжнороднішу судьбу.

Великим лихом є часті зміни в земских законах, котрим підчинені є від кількох літ ав-стралійські колонії. Кождий прихід рілі вимагає довгої праці, з'уживаючої капітали, котрі звер-тають ся доперва по многих літах. Більше, як котрий небудь другий, закон о рільних відно-синах мусить опиратись на тривкій і певний основі, а не підлягати безперестанній зміні. Тоті зміни не були остаточно дуже великої ваги, о скільки відносили ся до продажу публичного ґрунту; днесь є они важною річю, позаяк переіначуючи закони, змагають до переведення поділу ґрунту, вже раз винаймленого або про-даного. В протягу 15 літ ґрунтові закони пе-реіначено цілковито три рази в Новій Валії по-лудневій, стількож разів в Вікторії і Новій Зе-ляндії, чотири рази в Квенсландії і Австралії полудневій. Така змінчивість прав впливає на переселенє декотрих мешканців, чого доказом є слова молодого «squatter'a», котрого п. Leroy

Beaulieu подибає на пароході в дорозі з Австра-лії до пригірка Доброї Надії: Хочу пізнати по-лудневу Африку; сли сподобає ся мені, осяду там, бо у нас при вічних змінах годі що небудь підприємяти. От се наслідки несталої устрою держави. Провідна думка в предметі власности у тім краю викликала намір надаваня незнаної землі мійській людности, числячи на єї капітали в готівці. Австралійські колонії, перетворюючи ремісника на хлібороба — що не є легка річ — витворили соціалістичний союз, заводячи єди-ну управу ґрунтів. Нова Зеландія перша увій-шла на сю дорогу, почім викликані забуреня в 1893. р. зазначили свій комуністичний характер особливо в Вікторії і Австралії полудневій. В сій послідній був власне п. L. B. в часі комісії, пе-реведеної над союзом громад, утвореним на си-лі закона грудневого 1893. р. під назвою village settlements і так здав справу з перебігу тої ці-кавої проби соціалізму.

»Право, котре маю навести, ухвалює кон-ституцію сполучених громад, числячих най-менше 20 лиць, котрим правительство може винаймати простір землі стокільканайцять мор-гів на голову, або підвисити тільки разів по 500 зр., скільки членів має товариство. Сума півтора зл. ринського на морґ має видавати ся що року на поправу рілі.

Д О П И С Ь.

Відень, 22. падолиста.

Другим президентом палати посольської вибрала нині більшість парламентарна дра Віктора Фукса, члена клубу бар. Діпавлього. Вибір сей має те значінє політичне, що сим проявилась на ново солідарність клубу католицьких людочів з правицею, та солідарність, о котрій дехто на днях сумнівав ся. Сумніви ті мали однакож і свою причину. Від часу як др. Катрайн зложив президентуру, повстав малий kwas межи правицею а згаданим клубом. Клуб здавав ся улягати тероризмови Німців і звільна відсувати ся від більшости. В самім клубі Діпавлього повстали навіть дві струї, собі противні. На чолі одної, більше прихильної Німцям, станув сам Діпавлі, на чолі другої др. Ебенгох. Сей послідний був би охотно приймив президентуру палати, але бояв ся, щоби сим не зразив собі сторонників Діпавлього і не довів до розпадення клубу. Дперва в найновішій часі повіяло в клубі бар. Діпавлього иньшим вітром. Клуб сей зрозумів, що ему не надіяти ся ніякої помочи від Німців-лібералів, ані що до переведення своєї програми автономічної, ані що до осудження звісного шкільного внесення дра Ебенгоха. Клуб сей досвідчив також, що більшість байдужно прийняла его неголосованє за внесенєм дра Пачака в справі розпоряджень язикових і що на случай відступлення від більшости більшість ся найде собі компенсацію в иньших сторонництвах парламенту. Досвідчивши все те, клуб бар. Діпавлього рішив ся остати при теперішній більшости і заявив те раз устами дра Ебенгоха на зборах католицьких в Шваненштаді, як і тепер тим, що позволив др-ови Фуксови прийняти становище другого президента палати. Мимо тогоб 6 послів з клубу бар. Діпавлього відсунуло ся від голосованя при виборі дра Фукса.

Се одна справа. Друга справа, се зворот в політиці Чехів і деяких Німців, стремячий до того, щоби довести в мирній дорозі до якогось *modus vivendi* в Чехії та Моравії. Факт сей проявив ся досить несподівано. Ще сей неділі кидав в Празі громи на Чехів др. Рус, а в Берні др. Функе, а тимчасом таки підготувались успіху, під якими мали би Німці зблизити ся до Чехів. Нині запанував в парламенті в наслідок того незвичайний рух. Посли питають себе взаімно, що стало ся, звідки взяв ся такий наглий зворот? Одні бачать в тім руку правительства, другі приписують почин до всего самим же Чехам. Парламент сам зискав на тім, бо вже два послідні засідання і нинішнє плывуть спокійним руслом. Чи спокій сей проявить ся і в часі розправ над провізориєю угодовою, на се питанє годі дати певну відповідь? До акції угодової чешко-німецької мабуть не приступили всі Німці, а і так годі їм відразу спустити з тону і заняти в парламенті становище сторонництва поважного.

По 3 роках товариство пічне звертати одержаний від правительства задаток по 5% річно з обовязком сплатення довгу цілковито в 10. річних ратах. На чолі кожного союзу стоїть заряд зложений з 3 мужів довіря, котрих члени вибирають з поміж себе. Ніякий з членів не буде закладати осібногo підприємства, ані з иньших жерел не буде тягнути зисків, як з винаймленого ґрунту і посідає лиш право користати з визначеної ему землі. Внутренній устрій і порядок праці ріжних сел має постарати ся о подтвердженє у міністра рільництва. Сей вже уложив взір законів, принятих через товариства без звачнійших змін. Сей документ, гідний уваги, зазначає наперед, що Азияти не можуть належати до товариства; жінкам не є вступ зборонений, але лиш мужчини проводять нарадам; приняте нового члена залежить від мужів довіря, котрим прислугує право видалити, сли сей не слухає закона і т. д.

Вилучений має відклик до загальних зборів, котрі рішають спір більшостию голосів. В случаю прогнаня, відїзду, або смерти якого члена, уділ его вертає на власність союзу, наслідство (з батька на діти) є знесене або віддане добрій волі виділу трох *trustees*, котрі можуть допомогти вдові або оставшій дитині помершого, або навіть переписати на него осталий уділ.

Нині засідала парламентарна комісія праввиці, щоби нарадити ся в справі язикового внесення бар. Діпавлього. В першій лінії розходило ся о те, коли се внесенє мало би прийти на порядок денний палати посольської, чи перед, чи по ухваленю провізориї угодової? Бар. Діпавлі домагає ся, щоби его внесенє поставити на порядок денний перед ухваленєм провізориї угодової, з огляду на те, що рада державна могла би бути скорше замкнена. По запорученю, данім гр. Баденім, що сойми зберуть ся аж в послідних днях грудня для ухваленя провізориї бюджетової, рішила комісія парламентарна за згодою бар. Діпавлього, щоби внесенє язикове бар. Діпавлього поставити на порядок денний зараз по другім читаню провізориї угодової. Відтак, приступив бар. Діпавлі до близного поясненя свого висеня. Він заявив іменно, що мотивуючи своє внесенє в палаті, дасть передовсім історичний погляд на ті моменти, які вплинули на роздор межи Чехами а Німцями. Розпорядження язикові гр. Баденського не були видані з потрібною осторожністю і для того вразили Німців. Клуб католицьких людочів стоїть в справі язиковій на становищі повної рівноправности, однакож жадає для Німців певного першенства (*Susceptibilität*). Не содержанием, а лише формою розпоряджень язикових обидили ся Німці. Бар. Діпавлі домагає ся, щоби в справах язикових мирили ся народи самі (*von Volk zu Volk*). Відкликанє розпоряджень язикових є неможливе і бар. Діпавлі сего не домагає ся. Він узнає потребу, щоби Німці в обороні своїх прав були єдні, але противить ся гегемонії їх в Австрії, як і панованю німецького лібералізму. В комісії, яка буде вибрана радою для обговореня внесеня і скодифікованя відповідного закону, заявить бар. Діпавлі, що він справу язикову бажав би упорядкити в Австрії в дорозі законодатній. Він бажав довести в новій раді до того, щоби палата посольська ухвалила рамковий закон, котрий в подробности виповнили би сойми краєві. Розпоряджень язикових він не виключає. Противно, він узнає що в випадках таких розпоряджень будуть потрібні з чисто державних причин. Річ свою закінчив бар. Діпавлі тим, що через своє внесенє думає помирити поодинокі народи австрійські з собою.

До експозе бар. Діпавлього можемо сказати те, що вже сказати мали ми нагоду тоді, як лише се внесенє появило ся в палаті. Тоді вже не закрили ми нашого погляду на безуспішність всіх тих заходів, наколи в раді державній мав би ухвалити ся лише закон рамковий, а виповненє его полишено би соймам краєвим. При сім погляді лишаємось і нині, знаючи, що в краях коронних шовінізм національний не допустить до того, щоби на права народів сойми дивили ся об'єктивно і справедливо. Те становище займуть і посли «Союза» при першій читаню внесеня бар. Діпавлього в палаті посольській. Те ста-

Тоті «довірочні» держать в самій річі уряд все-сильний, вибрані по п'ять на рік іменують президента, що їх скликає раз на місяць. Їх власть, виложена законом о 20 §. об'ортає все можливе: поручає їм печальність о всякі справи, які заходять у відносинах товариства з правительством, віддає їм цілковитий нагляд над роботами і управою ґрунту; дає їм право ставити господарські будинки, заводити промисл, який уважають відповідним; заосмотрювати стоваришених в зваряді і всякі потреби, закуплювати зерно і сирі продукти, продавати плоди. До них належить розклад праці хліборобів; доглядають робіт і назначають пору, коли мають бути довершені; можуть заборонити хліборобови яку будь працю, якої не уважають хосенною для загалу товариства, заряджують складами, визначають виплату хліборобам купонами, міняними на віктуали, наглядають публично здоровлє, удержують порядок і карність; мають право за кару приписати виплату в грошах до 100 зр., або побільшити число годин праці, або зменшити заплату, наконєць до них належить іменувати секретаря, скарбника, лікаря і других урядників і приписувати їм їх обовязки.

(Далі буде.)

новище заняв вже в комісії парламентарній пос Барвінський, застерігши «Союзови» зовсім свободну руку в сій справі.

Рада державна.

Засіданє палати послів дня 22, с. м. тревало від 10 години перед полуднем до 5 пополудни і від 7½ вечером до півночі. Ведено річеву розправу над предложенєм о запобіганю нужді. Передовсім приступила палата при слабій участі послів до вибору віцепрезидента. Особливо лави німецьких сторонництв були дуже слабо обсажені. В дійсности з 425 послів взяло участь в голосованю лише 163, а з тих 116 віддало свої голоси на посла Фукса. Рента карток була порожня. Підчас оголошуваня результату вибору ціла лівія опустила салю, а правиця повитала вибір нового віцепрезидента бурєю оплесків.

По зложеню подяки віцепрез. Фуксом за оказанє ему довіре перейшла палата до дальшої розправи над нагячними внесеннями і правительственным предложенєм в справі запобіганя нужді. Перший промовляв пос. Пляс (з католицького людочого сторонництва) і покликуючись на угоду з Угорщиною домагає ся доконечного знесеня обороту мелива, одноцільного уложеня тарифу і справедливого розв'язаня квестії банкової і квотової.

Пос. Дворжак (Молодочех) звернув ся против виводів пос. Пергелята, виголошених на попереднім засіданю, мов то більшість винна тому, що предложенє о зарадженю нужді проволікає ся з полагожденєм. Винна сему опозиція, котрій очевидно не залежить на поважній акції в цілі усуненя нужди. Опозиція представляє Чехів винахідниками обструкції, тим часом забуває на максимум: *si duo faciunt idem, non est idem*. Авжеж найбільшою недорічністю є твердженє Пергелята, що чеські посли сли не нині то завтра одержать від своїх виборців докази, що не поступають після їх думки. То правдива ароганція, учити Чехів, як мають сповняти свої обовязки і мішати ся яко буритель межи чеських послів а їх виборців. Обурлюючо є також хвальба німецьких послів, що котрийсь там з них одержував від чеських виборців письма. Чи посол Пергельт гадає, що чеські хлопці є такі сліпі, щоби аж вовка вибрали на сторожа овоїх овець?

Пос. Глекнер: А прецінь мешканці Поліц (в виборчій окрузі посла Вольфа) вибрали собі «вовка» (Вольфа) (*Велика веселість*).

Пос. Дворжак: Найно він тепер покаже ся в Поліцах, а зараз переконає ся, яке там довіре мають до него. Ми мусимо здерти маску тій лукавій людині і показати народови правдиве лице его відвічних ворогів.

Коли пос. Кеніг поставив внесенє о замкненє дискусії, почули ся голоси в палаті, що нема комплекту, причім посли з лівії стали нарочно виходити з салі. *Сміхи на правиці і голоси*: Ото панове, котрі так добре желают хлопам. Остаточно 116 голосами против 16 ухвалено замкнути дискусію. Генеральними бесідниками вибрані contra Льорбер, pro Ройовський.

Пос. Льорбер протестує против закиду Дворжака, мов то лівія зволікає наради. Чомуж та більшість не сповняє своїх обовязків? (*Голоси з лівії*: Де-ж є тепер та більшість?)

Пос. Глекнер: Є она тут тоді, коли ходить о виконанє насильства.

Пос. Шенерер: Прошу, щоби почислити кілька є в палаті послів.

Президент палати велить перечислити послів, але в тій хвили багато з лівії опускають чим скорше салю. — Алеж прошу, — кличе президент — лишіть ся панове; прецінь то для заспокоєня вашого бажаня будемо констатувати, кілька є в палаті послів (*неспокій і голоси по обох сторонах палати*). Показало ся, що є присутних 137 послів.

Пос. Ройовський яко генеральний бесідник про обговорює нужду в Галичині. Бесідник підносить, що багато минуло тижнів, як тут зїхали ся представителі убогого населеня, а на якусь поміч для него навіть не заносить ся. Все те треба завдячити панам з лівії. (*Дуже справедливо!*) Як би так обчислити кошта засідань сей палати, то показало би ся, що від 23-го вересня аж до сегодня не менше як 300 громад

могло було дістати по 1.000 зр. запомоги. І за ціну крайної нужди своїх виборців устроюють собі тут панове з опозиції поіменні голосовання! Панове з лівиці бавлять ся тут весело, а кілько то бохонців хліба могли би роздати за те бідакам, котрі з голоду умирають!

Бесідник домагає ся скорого уділення помочи; покликуює ся на послів із Стрия, Калуща, Долини, Жидачева і Дрогобича, котрі в серпні були в депутації у намістника Санґушка і віцепрезидента галицької дирекції скарбової дра Коритовського. Відтак представляє бесідник образ нужди, що повстала через жовтневі сніжниці, а нужда та вмагає ся чим раз більше. Бесідник заповідає, що предложить небавом проект нових законів, котрі би мали улегчити і зменшити селянську біду. Правительство повинно передовсім урегулювати ріки: Дністер, Лімницю, Сьвічу і Солу та вибудувати канал, що лучив би море Балтійське з Чорним. Вкінці домагає ся бесідник: будови мостів на ріках, що виряджують шкоду, доріг, попиране годівлі худоби, організації торгів для худоби і збіжової біржи, заведення окружних геометрів, закона о належностях від пертракцій спадкових, строгого перестерігання закона о лихві, піянстві, дешевого кредиту для селян і робітників, а врешті засновання промислових шкіл в цілі подвигнення домового промислу. (Оплески і брава).

В голосованню прийнято §. 2 і відтак після проєкту комісії, а всі внесення о зміну відкинуто.

При голосованню над квотами для Австрії горішньої і Стирії прийшло до бурливих сцен. Обкидано обидами клерикалів Австрії горішньої і Стирії, а також послів Карльона і Ебенгоха. Президент старав ся надармо вічним дзвоном успокоїти бурю. Вольф кричить: Клерикалізм оглуляє горішньо-австрійських селян так, що голосують проти самих себе!

На вечірнім засіданню перший забрав голос пос. Резель (соціаліст) і обговорюючи нужду в Стирії поставив внесення, щоби при розділі запомог велика посілість і великий капітал не одержали ніяких запомог.

По вимкненню розправи внесено багато резолюцій.

Пос. А. Штайнер, генеральний бесідник против ударяє на Молодочехів за їх голосовання на пополудневім засіданню. Чехи будуть голосувати також за угодою. Бесідник цікавий, довго ще Чехи будуть їсти колачі з угорської пшениці. (Велика веселість на лівиці).

Наступили фактичні спростовання. Послам Танячевичови і Шпондирови відобрано голос, бо відступали в промовах від річи.

Прийнято опісля §§ 3 до 8 і цілий закон в другім і третім читанню.

Коли президент запропонував відтак засідання на середу з порядком дневним: у г о д о в а провізорія, пос. Грос заперестував проти сего, бо наперед мають рішити ся внесення послів Гроса і Окуневського о поставленні міністрів в стан обжалованя.

Зриває ся велика буря. Серед численних протестів з лівиці а загального сьміху з правиці заповідає Вольф, що опозиція приготована до борби на смерть і життя. Президент відбирає ему голос. Буча триває дальше.

Пос. Штайнвендер заявляє, що вдорозі регуляміновій опозиція не допустить до другого читання.

Президент: Єсли справді ходить о нарушенні конституції, то напустилисьмо єї вже перед полагожденем предложення о запобіганні в нужді. (Голоси: То є зухвала самоволя!) Президент: Але дякувати Богу, оно ще не так эле. Дальше мушу ствердити, що в розправі над обжалованими міністрами була палата змушена 84 разів голосувати поіменно над петиціями, а то забрало не менше як 58 годин. (Голоси з лівиці: Прийде їх ще більше!)

Наступає поіменне голосованне над пропо-

зицією президента, котру приймає палата 132 голосами проти 79. (Велика буря).

Конець засідання о 12. годині вночі.

Новинки.

— **Ц. к. Намістництво** уділило презенту на опорожнену греко-кат. парохію в Передільниці, цісарского надання о. Олександрови Чайковському, греко-кат. парохови в Дашівці. — Оporожнену греко кат. парохію regiaie coll. в Пийлі з філією Сивка надало намістництво о. Теодорови Пюркови, соборному крилошанинови при архикатедральній церкві св. Юрія у Львові.

— **При виборах до повітової ради** в Городенці з курії сільських громад перейшла в цілости руска ліста. Вибрано дванадцять радних Русинів.

— **Виділ читальні «Просвіта» у Львові** рішив уряджувати що неділі по 6-ій годині вечером поучаючи розправи і відчити, сполучені зі сьпівами коляд і других церковних пісень. В найближшу неділю 16 (28) с. м. читати буде голова читальні про життя Тараса Шевченка. На сї недільні вечірні читальняний виділ запрошує отсим оповіщенням всіх читальників і всіх читальниць та надіє ся як найгромаднійшої їх участі в сїм хосеннім духовім пірі.

— **Загальні збори руского товариства «Сокіл»** відбудуть ся 5. грудня в льокалі товариства, Підвале ч. 7 у Львові, о годині 4. з полудня з слідуючим порядком дневним: 1) відчитанне протоколу послідних загальних зборів; 2) справоздання справника і скарбника товариства; 3) справоздання комісії шконтруючої; 4) вибір голови товариства і 2 заступників; 5) вибір 18 членів старшини, 4 заступників, 3 настоятелів прав і виборів комісії шконтруючої; 6) зміни статута; 7) внесення членів.

— **Загадочна смерть.** На шляху залізничім коло Кульчиці під Самбором найдено дня 16-го с. м. тіло дівчини з відтятою головою. Голову відтрав дівчині переїзджачий поїзд, але мимо того деякі позначки вказують, що дівчина не допустила ся самоубийства, але що єї убито, а доперва трупа покляла злочинці на шинах, аби затерти сліди убийства.

— **Стипендію з фондації бл. п. Луки Пипана**, віцеректора львівської духовної семінарії, надав совіт львівського «Народного Дому» ученикови IV. класу рускої гімназії в Перемишлі Луці Салукови із села Стірна коло Перемишля, а отець его є своим фондатора. Стипендію 120 зр. річно буде він діставати аж до скінчення гімназії.

— **Незвичайний розвід.** Сими днями внесла в Париж пані Шесней, своячка славного французского писателя Віктора Гіро, просьбу о розвід з мужем. Незвичайність розводу лежить в тім, що пані Шесней має вже 76 літ, а єї муж 80 і що жили з собою повних 45 літ. Причиною розводу має бути незгідність характерів. — Довго надумували ся, заки дійшли аж до такого нересьвідчення!

— **Дивне весіле.** В стирийскім Градці відбуло ся в середу вінчанє досить дивне. Молодий є касиром товариства воляпіву в Градці а молодда є секретаркою того-ж товариства. Всі сьвідки того вінчання були самі прихильники воляпіву, а вінчав молоду пару голова того-ж товариства. Винахідник воляпіву Шляер прислав новоженцям ґратуляційну телеграму в найчистішійм воляпіву.

— **Убийство жінки.** Жінка бодняра Кастановича в Чернівцях, котру — як ми вже доносили — покалічив страшно єї чоловік, померла перед кількома днями.

— **Смерть через вдавленє.** Перед кількома днями в полудне на цитаделі вояк з 30. полку піхоти, А. Пашковский, в часі обіду хотів проликувати занадто великий кусень мяса, котрий станув єму в горлі. Пашковский почув, що дується і вибіг зараз на куритар, де упав на землю непритомний. Збігли ся товариші і стали ратувати простим способом — бием в карк, але то нічо не помогло. Бідолашний вояк вдавив ся на смерть.

— **Богатство в болоті.** В протягу минувшого року уличні замітачі в Лондоні найшли в болоті і уличнім поросі слідуючі предмети 127.382 франків в монетах срібних і золотих, 3550 франків в чеках, 48.625 франків в банкнотах, 125.000 франків в американських акциях залізничих, 68 дамських годинників, 6 мужеских годинників, 212 перстенів, 134 брязок, 618 брансолет, 6 пар штучних цок, 18.000 фотографій, 98 лорнеток і т. д.

— **Голосованє женщин**, заведене недавно в

державі Огіо в Америці, скрутило лоб. Женщци втратили дуже скоро запал до користання із своїх виборчих прав. В першім році записало ся до голосу 6000 женщин, в посліднім — двацять вісім. Позаяк для виборців женського роду є ведені особні книги і кошта тої маніпуляції навіть при 28 виборцях виносять около 20.000 долярів, власти Клевелянда дійшли до переконання, що приятність та коштів трохи за дорого. Постановлено отже виступити з внесенем, щоби жінкам відобрати право виборче.

— **Знесенє оплат за доручуванє судових письм** є одним з найбільше пекучих домагань сільської людности. Оплати сесі виносять н. пр. в Галичині річно над 300.000 зр. і край через се бідняє. Справу сесію порушив уже був і галицький сойм, приневолений численними петиціями та внесеннями, і взивав правительство знести ті оплати; однак все надармо. Після нової цивільної процедури доручуванє тих письм має відбувати ся через почту, а дорученем їх в самій громаді мають зайняти ся начальники громади і двірський обшар. Позаяк в Галичині на 6.030 громад є ледви 800 почтових урядів, то в місцевостях, де почти нема, будуть мусіли письма судові доручувати і дальше судові післанці, через що годі буде оплати знести. Отже галицький виділ краєвий рішив віднести ся до міністерства торговлі з візванем, щоби оно збільшило число почт в краю і завело на-разі бодай в кількох повітах на пробу окружних листоносів, котрі розносили би по селах за малою оплатою письма урядові і приватні та заступили собою не лише судових післанців, але і громадських, що два рази на тиждень ходять на почту і до староства. Такі окружні листоноси від довгих літ заведені в Стирії. Для означеня в приближенно коштів нової сесі інституції та порівняня ріжниць між тим, що видають громади тепер на післанців, віззав краєвий виділ всі виділи повітові, щоби зібрали по всіх громадах дотичні дані, а також донесли, кілько видають на післанців своїх в кождім повіті виділи повітовий, староство, суд і податкові уряди.

✠ ПОСМЕРТНІ ВІСТІ.

Дмитро Таньчук, радник ц. к. прокуратури в 52 р. життя в Якубовій Воли; — **Антонія Алексевича**, жена о. Юліана Алексевича, пароха в Доброгостові коло Дрогобича в 76 році життя.

Телеграми.

Відень 24. падолист. Гр.-кат. пароха з Хоросткова, Василя Богоноса іменовано крилошанином станиславівської капітули, як доносить «Wiener-Ztg.»

Відень 24. падолиста. Вчера радила бюджетова комісія австрійської делегації. Промавляли Страньски, Грос, Шайхер, Кайзер, Лукул, Поповський, Дідушицкий, Крамарж і референт Думба. Ческі бесідники Страньский і Крамарж виражали вдоволенє, що прийшло до порозуміння межі Австрією і Росією. В подібнім дусі говорив Дідушицкий. Ухвалено заявити гр. Голуховському повне довіре. В дальшій ході нарад ухвалено бюджет міністерства справ заграничних.

Відень 24. падолиста. Рада державна потребає до кінця грудня, потім зберуть ся сойми.

Відень 24. падолиста. Сойм долішньої Австрії ухвалив завести краєву асекурацію від огня, а квестию основаня асекурації на житє відослано до комісії.

Петербург 24. падолиста. «Новое Время» обговорюючи експозе гр. Голуховського заявляє, що по при твдержавний союз є ще договор Австрії з Росією в справі балканських держав. Договор той має за основу повну незалежність балканських держав.

Берлин 24. падолиста. «Hannover-Courier» доносить, що Бісмарк радить Німцям не підпомагати політики гр. Баденього і клерикальної більшости. Німці повинні заховати в виду подій в Австрії цілковиту нейтральність.

Царгород 24. падолиста. Вчера нараджували ся амбасадори держав над справою Крети. Справа Кретенська має бути в як найкоротшім часі полагодженою.

**Порошок до зубів
Гайдера**

Найліпший, нешкідливий порошок до чищення зубів о сильнім запаху мятівім, не стираючий емалії надаючий зубам сніжну білість.

Ціна коробки 25 кр.

Головний склад в аптіці
161 94—?
Жигм. Рукера
під „Срібним орлом“ у Львові.

**Цінник львівської палати торговельної
і промислової.**

Львів дня 22. падолиста 1897.

І. Акції за штуку.

Зелів. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.
Зелів. Лвів-Черн.-Ясси по 200 зл. валь.
србл.
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.
Гарбарні в Ряшеві по 200 зл. в. ав.
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим
Ліпського по 500 кор. в. ав.

пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
215 —	218 —
282 —	285 —
380 —	390 —
— —	210 —
200 —	210 —
250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіл. г.	5%	в. ав. з	10%	пр.	110	20	110	90
"	"	"	4 ¹ / ₂ %	" льос в 50 л.	100	—	100	70
"	"	"	4 ⁰ / ₀	" в 601 по 200 K.	96	70	97	40
"	краєв.	4 ¹ / ₂ %	в. ав. льос в 51 л.	"	100	50	101	20
"	"	4 ⁰ / ₀	в. ав. льос в 57 л.	"	97	50	98	20
Тов. кред.	гал. вемс.	4%	(першаємс.)	"	97	80	98	50
"	"	"	4 ⁰ / ₀ льос в 41 ¹ / ₂ літ	"	97	50	98	20
"	"	"	4 ⁰ / ₀ " в 56 літ	"	97	10	97	80

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропінан.	4 ⁰ / ₁₀₀ в. ав.	97 80	98 50
Буков. „ „	5 ⁰ / ₁₀₀ „ „	102 75	—
Комунальні Банку кр.	5 ⁰ / ₁₀₀ (2 ем.)	102 10	102 80
„ „	4 ¹ / ₂ (3 ем.)	100 10	100 80
Зелівництв. локальні	4 ⁰ / ₁₀₀ по 200 кр.	96 50	97 20
Позички краєв.	6 ⁰ / ₁₀₀ ва. з року 1878	103 —	—
„ „	4 ⁰ / ₁₀₀ „ „ 1891	—	—
„ „	4 ⁰ / ₁₀₀ „ по 200 кр. з р. 1893	97 80	98 50
„ „ м. Львова	4 ⁰ / ₁₀₀ „ по 200 кр.	97 —	97 70

IV. ЛЬОСИ.

Міста Кракова	25	25	27	25
„ Станиславова	42	—	—	—

V. Монети :

Дукат цісарскі	5	62	5	73
Наполеондор	9	49	9	58
Пів-імперіял	9	55	—	—
Рубель російскі срібний	1	20	1	28
„ „ паперовий	127	50	128	50
„ марок німецьких	58	55	59	—

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	7:30	з	Іцкан	6:00	до	Підволочиск з голови двірця	
	7:50	"	Янова	6:10	"	Іцкан	
	7:52	"	Тернополя на Підзамче	6:15	"	Підволочиск з Підзамча	
	8:05	"	Лавочного		6:45	"	Іцкан
	8:15	"	Тернополя і Бродів на головний дворець	8:40	"	Кракова	
	8:25	"	Сокаля		8:50	"	Янова, Калуша, Хирова
	9:10	"	Кракова		9:20	"	Скольного
	10:35	"	Ярослава		9:25	"	Сокаля
	1:15	"	Янова		10:05	"	Підволочиск з головного двірця
1:30	—	"	Кракова		10:27	"	з Підзамча
	1:40	"	Скольного Стрия, Калуша, Хирова		10:45	"	Іцкан
1:50	—	"	Черновець	1:55	"	Підволочиск з головного двірця	
2:15	—	"	Підволочиск на Підзамче	2:08	"	з Підзамча	
2:30	—	"	" " головний дворець	2:40	"	Черновець	
	5:25	"	Сокаля	2:50	"	Кракова	
	5:35	"	Підволочиск на Підзамче		3:05	"	Стрия
	5:45	"	Іцкан		4:40	"	Ярослава
Ніч				Ніч			
	3:04	з	Підволочиск на Підзамче	4:40	до	Кракова	
	3:30	"	" " головний дворець	5:20	"	Лавочного	
5:10		"	Кракова	6:24	"	Янова лиш в будні дні	
	6:00	"	Підволочиск на головний дворець	6:45	"	Кракова	
	6:55	"	Кракова	7:05	"	Сокаля	
8:45		"	Кракова	7:25	"	Тернополя з головного двірця	
	9:10	"	Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка	7:30	"	Лавочного	
	9:30	"	Кракова	7:47	"	Тернополя з Підзамча	
9:43		"	Підволочиск на Підзамче	7:48	"	Янова	
9:50		"	Іцкан	10:30	"	Іцкан	
10:00		"	Підволочиск на головний дворець			Кракова	
	10:20	"	Стрия, Хирова	10:50	"	Підволочиск з головного двірця	
	12:10	"	Лавочного	11:37	"	з Підзамча	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсим Вп. Публику, що ви-
рабляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайде-
ня, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске** і
дамске, також **чоботи** з холявами тревалі, над-
мірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення
і направи **Кальовші** і **Плащі** кавчукові, всякі **гумові приряди** як також зельо-
вання обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як
найкоротшім часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаю-
чись на дальше, остаю з глубоким поважанем

189 20—140
Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальовші і плащів кавчукових.

Вже появилa ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски
містить 41 знаменитих зуп.

Всі печенї, які тільки можливі: Во-
лові, баранячі вепрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє зна-
менитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Физи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з
сиром, капустою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надїслано переказом 76 кр.
вислалє франко Друкарня народова
Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель
Жоржа.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
Банку
Гіпотечного
2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ
по найдешевшім кур-
сі деннім не числячи ніякої
провізії.
 Контора виміни і відділ
депозитовий перенесені до
люкалю партерового в бу-
динку банковім.

Всілякого рода
інструмента
музичні

найдешевше в
виключнім фа-
бричнім складі

I. Капраліка у Львові.

147 Цінники даром. 4—24

„ДНІСТЕРЪ“
ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
У ЛЬВОВІ
в домі »Просвіти« Ринок ч. 10.

перше і одиноке руске товариство асекураційне припоручене Веч. Духовенству
всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Пресв. Еп. Ординарияти всіх трох Епархій,
обезпечує будинки, худобу, господарські знаряди, збіжжя в зерні і соломі,
сіно в стогах і будинках против шкід огнєвих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідув ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заклю-
чені в першми Товариствами контрасекураційними подають „Дністрові“
можність обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністеръ“ після всіх можливих
комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найко-
ристийші услівя і видає поліси і квіти в руським язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зареєстроване
з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки
до опроцентования по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички
удїляють ся тільки власителям реальностей, вільних від тягарів, за пору-
кою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошення о удїлене агенції в місцевостях де »Дністеръ« не є засту-
плений, приймають ся.

(69—?)

148 ЦЕРАТИ 30-36

в великім виборі дивани, хідники, капи, портіери, матерії на меблі, всілякі обиття позовозів і сукна поручає найдешевше

СТЕФАНІЯ ВИШИНЬСКА

Львів, Коперника 16.

1000 туток цигаретових за
1 зр. поручає фабри-
ка туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, *вулиця Галицька* число 12.

Замавляючим 5.000 туток ра-
зом опакowane і відсилка franco.

ФАБРИКА

Л. І Малевский

у Львові

улиця Вірменська ч. 12.

Поручає вироблювані в своїй фабриці корки до бочок і бутельок в найлучший якості і дешевші від заграничних, також дерева коркові і кола до меленя пшона, підошви і дамські корочки.

138

6—10

основана в р. 1877.

Перша галицька

корнів катальонських

ЛЕВ НОВОСАД
(практикант віде́ньський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дам-
ску і діточу обув, та-
кож чоботи з холя-
вами для духовень-
ства по як найпри-
ступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації **кальо-
шів.** — З провінції вистане ста-
рий оказ на міру. 136 24—140